

Herfstnummer *faro*: effecten van de coronacrisis, archieven van de collaboratie & 19<sup>e</sup>-eeuwse Italiaanse mozaïsten

## Onderwijs & erfgoed: powerduo

**faro** | tijdschrift over  
cultureel erfgoed

Jaargang 14, nr 3, september 2021



*Vandaag worden leerlingen uit het leerplichtonderwijs met open armen ontvangen in musea, archieven en andere erfgoedinstellingen. Er is specifiek aanbod voor hen en vaak worden ze ook uitgenodigd om samen te werken. Onderwijs is dus een belangrijke partner, ja, zelfs 'klant' voor de erfgoedsector. Maar bovenal creëert onderwijs draagvlak voor deze sector. De toekomst van erfgoed ligt in handen van het onderwijs. Zonder cultureel of erfgoedbewustzijn bij kinderen en jongeren raken erfgoedwerkers op termijn nergens. Een uitgebreid dossier in dit herfstnummer van *faro* belicht*

*hoe beide sectoren zich tot elkaar verhouden.*

Ondanks het enorme potentieel, en alle goeie bedoelingen en wensen ten spijt, vinden beide sectoren elkaar nog te weinig. Dat blijkt onder meer uit onderzoek en getuigenissen. Dit dossier biedt een handige en veelzijdige start voor iedereen die *echt* samen wil werken; met inzichten, getuigenissen en allerlei referenties. U leest onder meer over de cultuurtheorie *Cultuur in de Spiegel*, de vele diensten van CANON Cultuurcel, projecten als 'Buurten met Erfgoed', 'Slimerfgoed' en Het Archief voor Onderwijs, de digitale ontsluiting van erfgoed voor en in het onderwijs, enzovoort.

**Welke impact had de COVID-19-pandemie op de werking van de gesubsidieerde en/of erkende Vlaamse cultureel-erfgoedsector?** Om het antwoord op die vraag te achterhalen organiseerde FARO in het najaar van 2020 en het voorjaar van 2021 twee

bevragingen: een bij erfgoedorganisaties en een bij individuele erfgoedwerkers. In een diepgravend artikel leest u de voornaamste bevindingen.

Midden mei kloegen historicus Koen Aerts (UGent en Cegesoma/Rijksarchief) en magistraat op rust Henri Heimans in opiniestukken in twee kranten aan dat de **gerechtelijke dossiers die vlak na de Tweede Wereldoorlog van collaborateurs zijn opgesteld niet door iedereen kunnen geraadpleegd worden**, ook meer dan 75 jaar na de feiten. *faro* vroeg hen waarom dat zo is.

*Verder in dit nummer*

- Dit keer staan de wonderen van de toverlantaarn centraal in de rubriek **Sprekend erfgoed**.
- Voor de rubriek **Het Atelier** brengen we het laatste deel van een tweeluik. Bij de scenografie en opbouw van een tentoonstelling komt heel wat kijken.
- In de 19<sup>e</sup> eeuw migreerden talloze in mozaïekkunst gespecialiseerde kunstenaars-ambachtslieden uit de Italiaanse regio Friuli-Veneto. Het verhaal van **mozaïst Silvio Tolomei** (1865-1930) is gereconstrueerd dankzij het familiearchief met briefwisseling, contracten en tekeningen. In combinatie met ander binnen- en buitenlands archiefmateriaal en ook interviews levert dat een intrigerend beeld op van zijn leven en werk, en van zijn collega's, klanten en relaties.
- Dit jaar is het **Vlaams Parlement** vijftig jaar jong. Deze instelling heeft een eigen archiefdienst, die we u graag voorstellen.
- Traditiegetrouw stellen we een nieuwe **expat** aan u voor. KADOC-onderzoekster Elisabeth Bruyère verblijft sinds april voor een jaar in Rome en duikt er in de opengestelde Vaticaanse archieven van 'oorlogspaus' Pius XII.
- Voor haar **erfgoedplek** kiest filmregisseur Dorothée van den Berghe (o.a. *Aller/Retour*, *Rosie & Moussa* en *My Queen Karo*) een Brusselse instelling met wereldfaam: CINEMATEK.
- Tot slot zijn er de ervaringen van de mensen achter het digitale platform **Erfgoed Brugge**. Zij geven vijf tips voor een gebruiksvriendelijk digitaal erfgoedplatform.

## **Perscontact | niet voor publicatie**

---

U kan *faro* online lezen, via ons [ISSUU-account](#). Als u graag een pdf in lage resolutie of een papieren exemplaar van *faro* ontvangt, stuurt u een e-mail met uw coördinaten terug.

*"The past is a strange country, they do things differently there,"* schreef de Britse novelist L.P. Hartley in *The Go-Between*.

En zo is het maar net. *faro* is het tijdschrift van FARO, het Vlaams steunpunt voor cultureel erfgoed en bericht over (de omgang met) wat nog overblijft van dat 'vreemde land': het erfgoed dat archieven, bewaarbibliotheken, documentatiecentra, erfgoedverenigingen, musea, enzovoort vandaag bewaren. En waar tal van mensen 'iets'

mee doen: het wordt onderzocht, gerestaureerd, tentoongesteld, afgebroken, in vraag gesteld en nog veel meer. Erfgoed is ook al datgene wat u niet kunt vastpakken, letterlijk: denk maar aan tradities, vaardigheden en technieken.

*faro* bericht viermaal per jaar over de wereld van het cultureel erfgoed. En het moet gezegd, in alle eerlijkheid, lezers prijzen het blad om zijn leesbaarheid, vormgeving en brede culturele scoop.

## **Praktisch**

*faro* bestellen kan via <https://faro.be/form/abonnementen-faro> of telefonisch via 02 213 10 64. Losse nummers kosten 8 euro, een jaarabonnement (vier nummers) 25 euro. Het tijdschrift wordt ook verkocht in de betere boekhandel.

Voor meer informatie, de pdf of een papieren exemplaar, foto's en/of interviews met de auteurs kunt u terecht bij: